

Nowe dane o występowaniu lądowych pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) na wyspie Wolin (Pobrzeże Bałtyku)

GRZEGORZ GIERLASIŃSKI^{1*} , DARIUSZ KOJDER, TOMASZ RUTKOWSKI¹

¹ Zbiory Przyrodnicze, Wydział Biologii, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 6, 61-614 Poznań

*autor do korespondencji: ggierlas@gmail.com

Abstract. [New data on the occurrence of terrestrial true-bugs (Hemiptera: Heteroptera) in the Wolin Island (Baltic Coast)]. The Heteroptera fauna of the Wolin Island (Baltic Coast) is not well known, although many authors have included fragmentary data in the papers since the 19th century. The present study includes the museum materials stored in the Natural History Collections, Faculty of Biology, Adam Mickiewicz University in Poznań, supplemented with the data obtained from the authors' research in 2021. As a result, 39 taxa new to the Wolin Island were discovered, and the state of knowledge on the distribution of Heteroptera in this island was summarized.

Key words: true bugs, faunistics, new records, biodiversity, distribution, Baltic Coast, Poland.

Wstęp

Wolin jest wyspą o powierzchni 265 km², otoczoną od południa Zatoką Szczecińską i graniczącą od północy z Morzem Bałtyckim. Pod względem geografii fizycznej leży w makroregionie Pobrzeża Szczecińskiego (Kondracki 2011). Wyspę Wolin oddziela od stałego lądu (od wschodu) rzeka Dziwna, a od wyspy Uznam rzeka Świna. Linia brzegowa od strony morza jest jednolita, zaś po przeciwnej stronie jest bardzo zróżnicowana, z półwyspami i licznymi mniejszymi przybrzeżnymi wysepkami i podwodnymi mieliznami (Kondracki 2011).

Ze względu na ukształtowanie powierzchni można wyróżnić na wyspie część nizinną, aluwialną na wschodzie i południowym wschodzie oraz część wyżynną, dyluwialną, która zajmuje pozostały teren. Dyluwialna część wyspy utworzona jest przede wszystkim przez morenę czołową oraz morenę denną. Morenę czołową reprezentuje pasmo wzgórz rozciągające się od Kołczewa, aż po Lubin i zbudowane głównie ze żwirów i piasków. Najwyższe wzniesienia dochodzą na tym obszarze do 115 m n.p.m. Najbardziej charakterystycznym elementem krajobrazowym wyżynnej części Wolina są strome zbocza klifowe, które nad morzem przekraczają wysokość 100 metrów (Dziabaszewski 1965; Piotrowska 1966).

Walory przyrodnicze wyspy są od dawna znane. Położenie geograficzne bezpośrednio na wschodnim krańcu wpływa na klimat oceaniczny, ujście dużej rzeki, bezpośrednie sąsiedztwo morza, obecność wielu różnorodnych zbiorników wodnych (rzek, zalewu, jezior) oraz szeroka skala warunków ekologicznych mająca swoje źródło w zróżnicowanej budowie geologicznej i różnych typach gleb stanowią o niezwykle

bogactwie flory i fauny na stosunkowo niewielkim terenie (Piotrowska 1955, 1966; Piotrowska i Olaczek 1976).

Warto zaznaczyć, że istotną część wyspy stanowią tereny zalesione (blisko 10000 ha) (Dziabaszewski 1965), w obrębie których wyróżniono następującą fitocenozę: lasy bukowe (w szczególności kwaśna buczyna pomorska *Luzulo pilosae-Fagetum*, żyzna buczyna *Galio odorati-Fagetum* oraz buczyna storczykowa *Cephalanthero-Fagetum*), kwaśne lasy mieszane z udziałem dębu reprezentowane przez pomorski las bukowo-dębowy *Fago-Qercetum* i brzożowo dębowy *Betulo-Qercetum*, bory sosnowe (w tym subatlantycki bór świeży *Leucobryo-Pinetum* i nadmorski bór bażynowy *Empetro nigri-Pinetum*), a także olsy (porzeczkowy *Ribeso nigri-Alnetum* i torfowcowy *Sphagno squarrosi-Alnetum*) (Piotrowska 1955; Piotrowska i Olaczek 1976; Wieczorek i Łysko 2012; Wilhelm i in. 2015; WolinPN 2022a). To właśnie drzewostany leśne wchodziły w skład Wolińskiego Parku Narodowego, utworzonego w 1960 roku (Dziabaszewski 1965).

Mimo relatywnie niewielkiego udziału powierzchniowego roślinności nieleśnej obfituje ona w unikatowe zbiorowiska, mające istotne znaczenie dla zachowania lokalnej bioróżnorodności, wśród których wyróżnić można przede wszystkim zbiorowiska wydmowe (zespół wydmuchrzycy i piaskownicy zwyczajnej *Elymo-Ammophiletum arenariae* oraz murawa psammofilna z kocankami i jasiońcem *Helichryso-Jasionetum litoralis*), szuwały (*Phragmitetum australis*, *Scirpetum lacustris*, *Cladietum marisci*) czy torfowiska (reprezentowane m.in. przez zespół wełnianki pochwowatej i torfowca kolczystego *Eriophorum vaginatum-Sphagnum fallax*) (Wieczorek i Łysko 2012; Wilhelm i in. 2015; WolinPN 2022b).

Badania różnych grup owadów na wyspie Wolin prowadzone były począwszy od XIX wieku. Pierwsza wzmianka o pluskwiakach różnoskrzydłych z tego obszaru (Dohrn 1860) dotyczy *Raglius alboacuminatus* Goeze, 1778 (podany jako *Rhyparochromus mundulus* Dohrn, 1860). Kolejne prace również przynoszą pojedyncze dane (Enderlein 1908; Schumacher 1912; Schmidt 1928; Wagner 1941a, b; Mikołajski 1962; Jabłońska 1964; Strawiński 1966; Wróblewski 1966; Cmoluchowa 1974; Korcz 1979). Nieco więcej informacji o tej grupie owadów znalazło się w pracy Smreczyńskiego (1954). Dopiero opracowania z końca XX wieku (Lis J.A. 1989, 1990, 1992; Lis J.A. i Górczyca 1991; Lis J.A. i Lis B. 1994) przyniosły znaczący wkład w poznanie składu gatunkowego pluskwiaków różnoskrzydłych Wolina. W ostatnich latach przyrost danych również ogranicza się do kilkunastu rekordów faunistycznych (m.in. Lis B. 2000; Lis B. i in. 2014; Gierlasiński 2021). Ostatecznie liczba gatunków znanych do tej pory z wyspy wynosi 148.

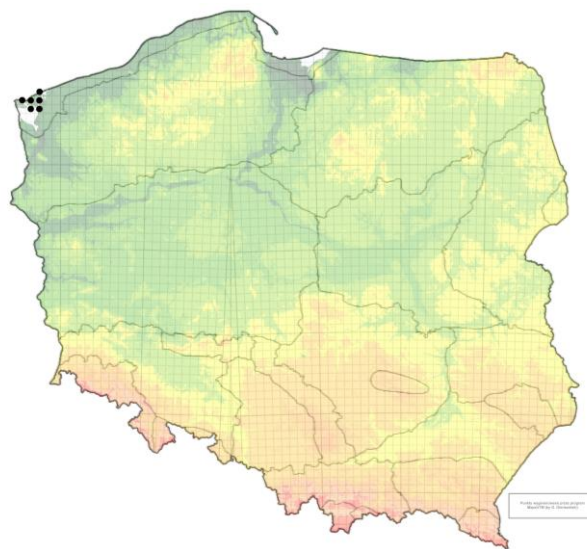
Materiały i metody

Przedstawione dane faunistyczne oparte są o materiały i obserwacje z badań terenowych prowadzonych w sierpniu 2021 roku na 19 stanowiskach (ryc. 1). Pluskwiaki różnoskrzydłe odławiano głównie za pomocą czerpaka entomologicznego (omiatano roślinność zielną, krzewy oraz niższe partie drzew). Mniejszy udział w pozyskanym materiale stanowiły osobniki wysiane ze ściółki za pomocą sita entomologicznego, wybrane z pułapek ziemnych (pułapki Barbera użyte w okresie 1-7.08.2021) oraz metodą „na upatrzonego” (m.in. przeglądanie fragmentów odstającej kory, roślinności na wydmach, sprawdzanie elewacji budynków). Poza materiałami zebranymi bezpośrednio przez autorów, wykorzystano dane muzealne ze zbioru Jadwigi Kaczmarek, Jana Rafalskiego i Jarosława Urbańskiego oznaczone przez pierwszego autora i przechowywane w Zbiorach Przyrodniczych Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W pracy przyjęto granice regionów zoogeograficznych na podstawie Katalogu Fauny Polski [KFP] (Burakowski i in. 1973). Klasyfikację gatunków przyjęto za Schuh i Weirauch 2020, nazewnictwo gatunków za „Catalogue of the Palaearctic Heteroptera” (Aukema 2021). Oznaczeń dokonywano za pomocą następujących kluczy do oznaczania: Gierlasiński i in. (2019, 2020a), Górczyca (2004, 2007), Górczyca i Herczek (2002, 2008), Lis J.A. (2000), Lis B. (2007), Lis B. i in. (2008), Lis J.A. i in. (2012), Péricart (1972, 1987, 1998a, 1998b, 1998c), Wagner i Weber (1964).

Wykaz taksonów podano w ujęciu alfabetycznym. Mapy wygenerowano niekomercyjnym programem MapUTM ver. 5.4 (<https://www.heteroptera.us.edu.pl/mapautm.html>, autor: G. Gierlasiński).

Gatunki podane w literaturze ze Świnoujścia (położonego na trzech wyspach, tzn. Uznam, Wolin i Karsibór) bez wskazania precyzyjnej lokalizacji włączono w statystykach i podsumowaniach do gatunków znanych z wyspy Wolin.

Ryc. 1. Rozmieszczenie kwadratów UTM, z których pochodzą dane prezentowane w niniejszej pracy [Fig. 1. The distribution of UTM squares related to the data presented in this paper].

Wykaz skrótów

pBa – pułapki Barbera, leg. – zebrał; rez. – rezerwat; JK – J. Kaczmarek, JU – J. Urbański.

W nawiasach kwadratowych – [ ] – podano współrzędne stanowisk w systemie UTM; ze względu na objętość pracy pominięto liczbę zebranych lub zaobserwowanych osobników. Brak daty i osoby zbierającej przy lokalizacjach oznacza, że materiał został zebrany przez autorów pracy w okresie 1-7.08.2021.

Wykaz stanowisk

Wszystkie stanowiska położone są na wyspie Wolin, będącej według podziału zastosowanego w Katalogu Fauny Polski (Burakowski i in. 1973) częścią Półwyspa Bałtyku:

Dargobądz [VV66], Darzowice [VV77], Gogolice [VV76], Grodno [VV67], Jarzębowo [VV77], Karnocice [VV66], Kodrąb [VV77], Kołczewo [VV77], Korzęcin [VV77], Lubin [VV66], Ładzin [VV77], Międzywodzie [VV78], Międzyzdroje [VV67], Międzyzdroje, Lubiewo [VV67] (w tekście: Lubiewo), Mokrzyca Mała [VV76], Mokrzyca Wielka [VV77], Płocin [VV76], Rekowo [VV78], rez. Łuniewo [VV67], Świętousć [VV78], Świnoujście, Przytór [VV57] (w tekście: Przytór), Świnoujście, Warszów [VV57] (w tekście: Warszów), Trzciogowo [VV67], Wapnica [VV67], Warnowo [VV77], Wicko [VV67], Wicko, Zalesie [VV67] (w tekście: Zalesie), Wisetka [VV78], Wolin [VV67].

Wykaz gatunków

Acanthosomatidae

Elasmotethus interstinctus (Linnaeus, 1758) – Gogolice; Kołczewo; Międzywodzie; Lubiewo: 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wapnica; Wisetka.

Elasmucha ferrugata (Fabricius, 1787) – Zalesie: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

E. grisea (Linnaeus, 1758) – Kołczewo; Lubiewo: 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wapnica.

Anthocoridae

Anthocoris nemorum (Linnaeus, 1761) – Kodrąb; Lubiewo: 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Orius minutus (Linnaeus, 1758) – Darzowice; Kodrąb.

O. niger (Wolff, 1811) – Darzowice; Gogolice; Kodrąb; Kołczewo; Korzęcin; Mokrzyca Wielka; Rekowo; Wapnica; Warnowo; Wisiełka.

Aradidae

Aradus conspicuus Herrich-Schaeffer, 1835 – Międzyzdroje: 5.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Berytidae

Neides tipularius (Linnaeus, 1758) – Dargobądz: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Gogolice; Mokrzyca Wielka; Wapnica; Warnowo: 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Coreidae

Coreus marginatus (Linnaeus, 1758) – Darzowice; Kodrąb; Kołczewo; Korzęcin; Ładzin; Mokrzyca Wielka; Płocin; Rekowo; Warszów; Zalesie: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Syromastus rhombeus (Linnaeus, 1767) – Jarzębowo; Korzęcin; Ładzin; Mokrzyca Wielka; Wapnica; Warnowo.

Cydniidae

Legnotus limbosus (Geoffroy, 1785) – Warnowo.

L. picipes (Fallén, 1807) – Wicko: 20.08.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wolin: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Cymidae

Cymus aurescens Distant, 1883 – Lubiewo: 9.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM.

C. melanocephalus Fieber, 1861 – Warnowo.

Geocoridae

Geocoris dispar (Waga, 1839) – Wolin: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

G. grylloides (Linnaeus, 1761) – Kołczewo; Przytór: 19.08.1948, leg. J. Rafalski, coll. ZPUAM; Trzciągowo: 12.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Lygaeidae

Kleidocerys resedae resedae (Panzer, 1797) – Gogolice; Jarzębowo; Kołczewo; Międzywodzie; Lubiewo: 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wisiełka.

Nysius helveticus (Herrich-Schaeffer, 1850) – Warnowo.

N. senecionis senecionis (Schilling, 1829) – Gogolice; Kołczewo; Rekowo; Wapnica.

N. thymi thymi (Wolff, 1804) – Międzyzdroje: 17.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Trzciągowo: 1.07.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wapnica; Warnowo: 13.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM, 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 20.08.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Ortholomus punctipennis (Herrich-Schaeffer, 1838) – Karnocice; Kołczewo; Ładzin; Płocin; Warnowo; Wolin: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Miridae

Acetropis carinata (Herrich-Schaeffer, 1841) – Wolin: 21.06.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Adelphocoris lineolatus (Goeze, 1778) – Dargobądz: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Gogolice; Jarzębowo; Korzęcin; Ładzin; Mokrzyca Wielka; Rekowo; Trzciągowo: 1.07.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wapnica; Warnowo: 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Zalesie: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

A. quadripunctatus (Fabricius, 1794) – Darzowice; Gogolice; Jarzębowo; Kodrąb; Korzęcin; Mokrzyca Wielka; Wisiełka.

A. seticornis (Fabricius, 1775) – Lubiewo: 9.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM, 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Warnowo: 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 28.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

A. ticinensis (Meyer-Dür, 1843) – Trzciągowo: 7.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Warnowo.

Apolygus lucorum (Meyer-Dür, 1843) – Wisiełka.

Campyloneura virgula (Herrich-Schaeffer, 1835) – Wapnica.

Charagochilus gyllenhalii (Fallén, 1807) – Karnocice; Płocin; Warnowo.

Chlamydatus pulicarius (Fallén, 1807) – Karnocice.

C. pullus (Reuter, 1870) – Kołczewo.

Closterotomus biclavatus biclavatus (Herrich-Schaeffer, 1835) – Międzyzdroje: 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

C. norwegicus (Gmelin, 1790) – Kodrąb.

Criocoris crassicornis (Hahn, 1834) – Korzęcin.

Deraeocoris lutescens (Schilling, 1837) – Darzowice; Warszów.

D. ruber (Linnaeus, 1758) – Darzowice; Jarzębowo; Warnowo; Wisiełka.

Dicyphus epilobii Reuter, 1883 – Jarzębowo.

D. globulifer (Fallén, 1829) – Kołczewo; Ładzin; Mokrzyca Wielka.

Europiella artemisiae (Becker, 1864) – Mokrzyca Wielka.

Heterotoma planicornis (Pallas, 1772) – Kodrąb.

Leptopterna dolabrata (Linnaeus, 1758) – Wolin: 21.06.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Liocoris tripustulatus (Fabricius, 1781) – Darzowice; Kodrąb; Świętousć.

Lygus gemellatus gemellatus (Herrich-Schaeffer, 1835) – Ładzin; Płocin; Rekowo; Wapnica; Warnowo.

L. pratensis (Linnaeus, 1758) – Darzowice; Gogolice; Jarzębowo; Karnocice; Kodrąb; Kołczewo; Korzęcin; Międzyzdroje: 12.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Rekowo; Wapnica; Warnowo.

L. rugulipennis Poppius, 1911 – Dargobądz: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Jarzębowo; Kodrąb; Kołczewo; Ładzin; Międzyzdroje: 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Mała: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM, 19.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Płocin; Rekowo; Trzciągowo: 1.07.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Warnowo: 13.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM, 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 20.08.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Macrotylus horvathi (Reuter, 1876) – Darzowice.

Megalocoleus tanaceti (Fallén, 1807) – Gogolice; Jarzębowo; Korzęcin; Mokrzyca Wielka; Rekowo; Wicko: 28.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wisetka.

Monalocoris filicis (Linnaeus, 1758) – Międzyzdroje.

Notostira elongata (Geoffroy, 1785) – Darzowice; Korzęcin; Mokrzyca Wielka; Warnowo.

N. erratica (Linnaeus, 1758) – Dargobądz: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Karnocice; Kołczewo; Lubiewo: 9.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM, 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Mała: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Warnowo: 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 20.08.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wisetka.

Orthocephalus saltator (Hahn, 1835) – Gogolice; Wisetka.

Orthonotus rufifrons (Fallén, 1807) – Kodrąb.

Orthops basalis (A. Costa, 1853) – Trzciągowo: 7.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

O. kalmii (Linnaeus, 1758) – Korzęcin.

Orthotylus flavosparsus (C.R. Sahlberg, 1841) – Gogolice.

Phytocoris varipes Boheman, 1852 – Gogolice; Jarzębowo; Kołczewo; Korzęcin; Ładzin; Mokrzyca Wielka; Rekowo; Warnowo; Wisetka.

Pilophorus cinnamopterus (Kirschbaum, 1856) – Gogolice; Kołczewo; Warnowo.

P. clavatus (Linnaeus, 1767) – Jarzębowo.

Plagiognathus arbustorum arbustorum (Fabricius, 1794) – Darzowice; Jarzębowo; Kodrąb; Lubiewo: 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Warnowo; Wicko: 28.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

P. chrysanthemi (Wolff, 1804) – Gogolice; Kodrąb; Kołczewo; Korzęcin; Ładzin; Wapnica; Warnowo; Wisetka.

Polymerus nigrita (Fallén, 1807) – Trzciągowo: 7.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

P. palustris (Reuter, 1907) – Karnocice.

P. unifasciatus (Fabricius, 1794) – Korzęcin; Zalesie: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 20.08.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Stenodema calcarata (Fallén, 1807) – Darzowice; Jarzębowo; Kodrąb; Kołczewo; Korzęcin; Ładzin: 31.07.1953, leg. JU, coll. ZPUAM; Lubiewo: 9.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM, 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Międzyzdroje: 18.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Mała: 19.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Rekowo; rez. Łuniewo: 31.07.1953, leg. JU, coll. ZPUAM; Warnowo: 13.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM, 11.08.1951, leg. JU, coll. ZPUAM; Wisetka.

S. laevigata (Linnaeus, 1758) – Darzowice; Gogolice; Jarzębowo; Karnocice; Kodrąb; Kołczewo; Międzyzdroje; Lubiewo: 9.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM, 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Międzyzdroje: 12.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Mała: 19.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Wapnica; Warnowo: 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wisetka.

Trigonotylus caelestialium (Kirkaldy, 1902) – Gogolice; Kołczewo; Korzęcin.

Nabidae

Himacerus apterus (Fabricius, 1798) – Darzowice; Kodrąb; rez. Łuniewo: 31.07.1953, leg. JU, coll. ZPUAM; Świętousć; Wapnica.

H. mirmicoides (O. Costa, 1834) – Darzowice; Jarzębowo; Kodrąb; Kołczewo; Ładzin; Międzyzdroje: 12.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Płocin; Świętousć; Trzciągowo: 7.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wapnica; Warnowo: 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Zalesie: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wisetka.

Nabis brevis brevis Scholtz, 1847 – Darzowice; Kołczewo; Wisetka.

N. flavomarginatus Scholtz, 1847 – Warnowo: 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wolin: 13.06.1953, 21.06.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

N. limbatus Dahlbom, 1851 – Darzowice; Lubiewo: 9.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM, 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 28.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

N. pseudoferus pseudoferus Remane, 1949 – Darzowice; Jarzębowo; Kodrąb; Kołczewo; Korzęcin; Lubin: 5.08.1953, leg. JU, coll. ZPUAM; Ładzin: 31.07.1953, leg. JU, coll. ZPUAM; Międzyzdroje: 12.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Rekowo; rez. Łuniewo: 31.07.1953, leg. JU, coll. ZPUAM; Świętousć; Warnowo: 13.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Zalesie: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 20.08.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

N. rugosus (Linnaeus, 1758) – Karnocice; Korzęcin; Warnowo; Wicko: 20.08.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Prostemma guttula guttula (Fabricius, 1787) – Wapnica. **Gatunek nowy dla Pobrzeża Bałtyku.**

Oxycarenidae

Metopoplax origani (Kolenati, 1845) – Korzęcin. **Gatunek nowy dla Pobrzeża Bałtyku.**

Pentatomidae

Aelia acuminata (Linnaeus, 1758) – Dargobądz: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Darzowice; Gogolice; Jarzębowo; Karnocice; Kołczewo; Korzęcin; Lubin: 5.08.1953, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Mała: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM, 19.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Płocin; Wapnica; Warnowo; Wisetka; Wolin: 28.07.1952, 21.06.1953, 28.07.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Carpocoris fuscispinus (Boheman, 1850) – Gogolice; Jarzębowo; Karnocice; Kodrąb; Kołczewo; Ładzin; Międzyzdroje; Mokrzyca Wielka; Płocin; Rekowo; Wapnica; Warnowo; Wisetka.

C. purpureipennis (De Geer, 1773) – Gogolice; Korzęcin; Płocin; Warnowo.

Dolycoris baccarum (Linnaeus, 1758) – Dargobądz: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Darzowice; Gogolice; Grodno: 16.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Jarzębowo; Karnocice; Kodrąb; Kołczewo; Korzęcin; Ładzin; Lubiewo: 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Płocin; Trzciągowo: 7.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wapnica; Warnowo; Wisetka.

Eurydema oleracea (Linnaeus, 1758) – Karnocice; Kodrąb; Kołczewo; Korzęcin; Ładzin; Mokrzyca Wielka; Płocin; Wapnica; Warnowo: 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wisetka.

Eysarcoris aeneus (Scopoli, 1763) – Warnowo: 19.08.1951, leg. JU, coll. ZPUAM.

Graphosoma italicum (O.F. Müller, 1766) – Darzowice; Ładzin; Mokrzyca Wielka; Warnowo.

Neottiglossa pusilla (Gmelin, 1790) – Korzęcin; Trzciągowo: 7.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Warnowo: 22.06.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wicko: 20.08.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wolin: 21.06.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Palomena prasina (Linnaeus, 1761) – Mokrzyca Wielka; Wapnica.

P. viridissima (Poda, 1761) – Międzywodzie.

Peribalus strictus (Fabricius, 1803) – Karnocice; Ładzin; Wapnica.

Piezodorus lituratus (Fabricius, 1794) – Mokrzyca Wielka.

Pinthaeus sanguinipes (Fabricius, 1781) – Kołczewo.

Sciocoris cursitans (Fabricius, 1794) – Kołczewo.

Pyrrhocoridae

Pyrrhocoris apterus (Linnaeus, 1758) – Darzowice; Międzywodzie; Warszów; Wolin.

Reduviidae

Coranus subapterus (De Geer, 1773) – Trzciągowo: 12.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Rhopalidae

Brachycarenum tigrinus (Schilling, 1829) – Darzowice; Korzęcin; Wapnica.

Chorosoma schillingii (Schilling, 1829) – Kołczewo; Międzywodzie: 17.07.1952, nimfa, leg. JU, coll. ZPUAM; Trzciągowo: 1.07.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Warnowo.

Corizus hyoscyami (Linnaeus, 1758) – Ładzin; Warnowo.

Myrmus miriformis (Fallén, 1807) – Darzowice; Karnocice; Kołczewo; Mokrzyca Wielka; rez. Łuniewo: 31.07.1953, leg. JU, coll. ZPUAM; Warnowo: 22.06.1953, leg. JK, coll. ZPUAM, 19.07.1951, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 20.08.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Rhopalus maculatus (Fieber, 1837) – rez. Łuniewo: 31.07.1953, leg. JU, coll. ZPUAM.

R. parumpunctatus Schilling, 1829 – Gogolice; Kołczewo; Korzęcin; Ładzin; Międzywodzie: 12.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Mokrzyca Wielka; Płocin; Trzciągowo: 7.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wapnica; Warnowo: 10.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Zalesie: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 28.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wisetka.

R. subrufus (Gmelin, 1790) – Wicko: 28.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Stictopleurus abutilon (Rossi, 1790) – Dargobądz: 15.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Gogolice; Karnocice; Kołczewo; Korzęcin; Mokrzyca Wielka; Warnowo: 13.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wisetka.

S. punctatonevrosus (Goeze, 1778) – Jarzębowo; Kołczewo; Korzęcin; Międzywodzie: 17.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Trzciągowo: 7.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Wapnica; Warnowo: 13.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Rhyparochromidae

Emblethis verbasci (Fabricius, 1803) – Wapnica.

Eremocoris abietis (Linnaeus, 1758) – Międzywodzie; Trzciągowo: 22.08.1952, 22 exx., leg. JK, coll. ZPUAM.

Megalonotus praetextatus (Herrich-Schaeffer, 1835) – Międzywodzie; Warszów; Wapnica.

M. sabulicola (Thomson, 1870) – Płocin: pBa.

Pachybrachius fracticollis (Schilling, 1829) – Warnowo: 13.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM.

Peritrechus geniculatus (Hahn, 1832) – Kołczewo.

Pionosomus varius (Wolff, 1804) – Wolin: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Rhyparochromus pini (Linnaeus, 1758) – Wolin: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Scolopostethus affinis (Schilling, 1829) – Wapnica.

S. pictus (Schilling, 1829) – Świętoustę.

S. thomsoni Reuter, 1875 – Darzowice.

Sphragisticus nebulosus (Fallén, 1807) – Kodrąb.

Stygnocoris sabulosus (Schilling, 1829) – Rekowo; Zalesie: 16.08.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Taphropeltus contractus (Herrich-Schaeffer, 1835) – Lubiewo: 17.10.1953, leg. JK, coll. ZPUAM; Warnowo: 13.10.1953, leg. JU, coll. ZPUAM. **Gatunek nowy dla Pobrzeża Bałtyku.**

Trapezonotus arenarius arenarius (Linnaeus, 1758) – Międzywodzie.

T. dispar Stal, 1872 – Płocin: pBa; Wapnica.

Xanthochilus quadratus (Fabricius, 1798) – Korzęcin. **Gatunek nowy dla Pobrzeża Bałtyku.**

Scutelleridae

Eurygaster maura (Linnaeus, 1758) – Darzowice; Gogolice; Jarzębowo; Kołczewo; Korzęcin; Świątousć; Warnowo; Wolin: 28.07.1952, leg. JK, coll. ZPUAM.

E. testudinaria (Geoffroy, 1785) – Darzowice; Ładzin.

Tingidae

Dictyla echii (Schrank, 1782) – Karnocice; Warnowo; Wisetka.

Tingis ampliata (Herrich-Schaeffer, 1838) – Kołczewo: 18.07.1951, leg. JU, coll. ZPUAM; Lubiewo: 9.08.1952, leg. JK, coll. ZPUAM, 15.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM; Wicko: 28.07.1952, leg. JU, coll. ZPUAM.

Dyskusja

Przedstawiony zbiór danych zawiera blisko 500 rekordów faunistycznych (w rozumieniu Gierlasiński 2018), rozmieszczonych w 6 kwadratach UTM (ryc. 1). W trakcie badań stwierdzono łącznie 122 gatunki, z których 39 nie było wcześniej podawanych z Wolina, a ogólna liczba taksonów znanych z tego terenu wzrosła do 187 (por. Tabela 1). Wśród prezentowanych stanowisk znalazły się także pierwsze stwierdzenia *Metopoplax origani*, *Prostemma guttula*, *Taphropeltus contractus*, *Xanthochilus quadratus* na Pobrzeżu Bałtyku. Zdecydowana większość wymienionych w pracy taksonów to gatunki znane w kraju z wielu lokalizacji. Trzy najrzadsze z nich omówiono poniżej.

Prostemma guttula (Nabidae)

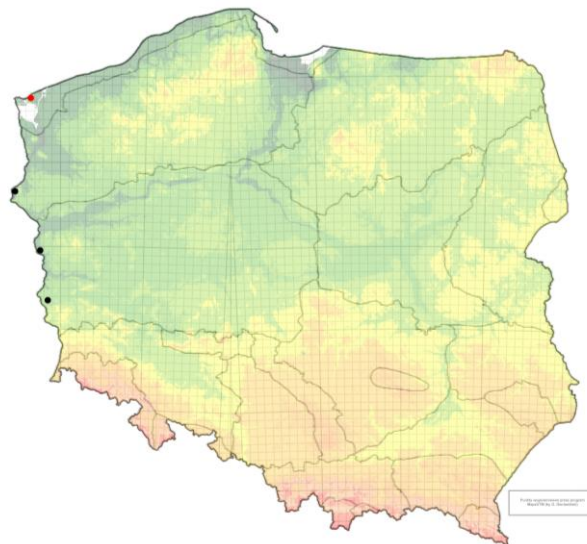
Gatunek ten preferuje suche i ciepłe siedliska, gdzie w ciągu dnia chowa się pod kamieniami lub aktywnie poluje (Péricart 1987). Jego dieta składa się prawie w całości z innych pluskwiaków z grupy Lygaeoidea (zwłaszcza Rhyparochromidae) oraz Pentatomidae i Cydnidae (Péricart 1987). Nimfy obserwuje się od maja (czasem już w kwietniu lub dopiero od czerwca). Osobniki nowego pokolenia pojawiają się od sierpnia, rzadko w lipcu. Imago można znaleźć przez cały rok; w tej postaci również zimują w ściółce lub pod mchem (Péricart 1987; Wachmann i in. 2006).

P. guttula był dotychczas bardzo rzadko stwierdzany w kraju (ryc. 2). Po raz pierwszy podany ogólnikowo ze Śląska (Letzner 1880), a następnie ponad pół wieku później z Bielinka nad Odrą (m.in. Engel i Hedicke 1936). W ostatnim czasie wykazany jeszcze dwukrotnie z Suchegodołu (Gierlasiński i in. 2020b) oraz ze Świecka (Gierlasiński i in. 2021a).

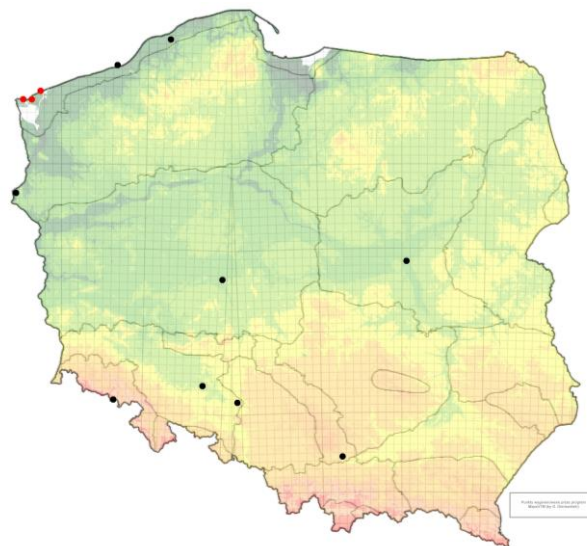
Megalonotus praetextatus (Rhyparochromidae)

Pluskwiak ten żyje na suchych glebach piaszczystych i wapiennych (np. ubogie w składniki odżywcze użytki zielone, ruderalne i przemysłowe). Prawdopodobnie związany z gatunkami roślin z rodziny Geraniaceae (iglica – *Erodium* sp., bodziszek – *Geranium* sp.), niemniej nasiona innych rodzin roślin również stanowią element jego diety (Wachmann i in. 2007).

Gatunek stwierdzany stosunkowo rzadko (ryc. 3), znany z kilku rozproszonych stanowisk w siedmiu krainach zoogeograficznych: Dolnego Śląska (m.in. Lis B. 2017), Niziny Mazowieckiej (Gierlasiński i in. 2020b), Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (m.in. Żurawlew i Gierlasiński 2020), Pobrzeża Bałtyku (m.in. Karl 1935), Pojezierza Pomorskiego (Hedicke i Michalk 1936), Sudetów Zachodnich (Gierlasiński i in. 2021b) oraz Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej (Gierlasiński i in. 2021a).

Ryc. 2. *Prostemma guttula*: czarne punkty – dane literaturowe, czerwony – nowe stanowisko [Fig. 2. *Prostemma guttula*: black points – literature data, red one – new record].

Ryc. 3. *Megalonotus praetextatus*: czarne punkty – dane literaturowe, czerwony – nowe stanowisko [Fig. 3. *Megalonotus praetextatus*: black points – literature data, red ones – new records].

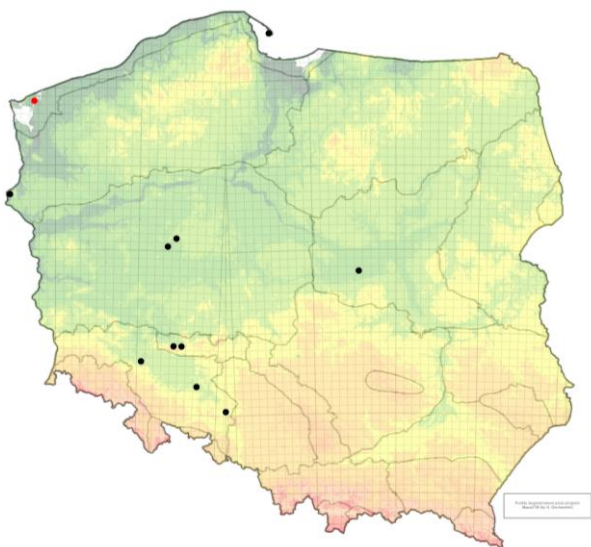
Macrotylus horvathi (Miridae)

Pluskwiak bionomicznie związany z mierznicą czarną (*Ballota nigra* L.), na której dorosłe osobniki występują w czerwcu i lipcu. Gatunek ma jedno pokolenie w roku i zimuje pod postacią jaja.

M. horvathi był podawany do tej pory z zaledwie dziesięciu stanowisk rozmieszczonych w sześciu krainach

zoogeograficznych (ryc. 4). Wykazany z Dolnego Śląska (m.in. Gierlasiński i in. 2020b), Niziny Mazowieckiej (Smreczyński 1954), Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (Kasprowicz 1963), Pobrzeża Bałtyku (Łęgowski i Lis B. 2008), Pojezierza Pomorskiego (Hedicke i Michalk 1936) oraz Wzgórz Trzebnickich (Bugaj-Nawrocka i in. 2018).

Ryc. 4. *Macrotylus horvathi*: czarne punkty – dane literaturowe, czerwony – nowe stanowisko [Fig. 4. *Macrotylus horvathi*: black points – literature data, red one – new record].

Piśmiennictwo – References

- Aukema B. (ed.) 2022. Catalogue of the Palaearctic Hemiptera. <https://catpalhet.linnaeus.naturalis.nl>
- Bugaj-Nawrocka A., Wieczorek K., Herczek A. 2018. Terrestrial true bugs (Hemiptera: Heteroptera) communities of selected phytocoenoses of the Trzebnica Hills. *Monographs of the Upper Silesian Museum* **9**: 1–97.
- Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J. 1973. Chrząszcze Coleoptera. Biegaczowate – Carabidae, część 1. *Katalog fauny Polski* **23**(2): 1–232.
- Cmoluchowa A. 1974. Materiały do znajomości lądowych pluskwiaków różnoskrzydłych (Heteroptera) Polski. I. *Polskie Pismo Entomologiczne* **44**: 753–757.
- Dohrn A. 1860. Hemipterologische Miscellaneen II. *Stettiner Entomologische Zeitung* **21**: 99–109, 158–161.
- Dziabaszeński A. 1965. Pająki wyspy Wolin ze szczególnym uwzględnieniem Wolińskiego Parku Narodowego. Część I. *Prace Komisji Biologicznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk* **31**: 33–131.
- Engel H., Hedicke H. 1936. Die Fauna der Binnendüne bei Bellinchen (Oder). IV. Die Tierwelt. Heteroptera. *Markische Tierwelt* **1**: 240–246.
- Enderlein G. 1908. Biologisch-faunistische Moor- und Dünenstudien. Ein Beitrag zur Kenntnis biocynöischer Regionen in Westpreussen. *Bericht des Westpreussischen Botanisch-Zoologischen Vereins* **30**: 54–238.
- Gierlasiński G. 2018. Analiza rozmieszczenia lądowych pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) w Polsce na podstawie dotychczasowych danych. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **12**: 1–4.
- Gierlasiński G. 2021. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) z kolekcji Aliny Kasprowicz w Zbiorach Przyrodniczych Wydziału Biologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **15**: 15–25.
- Gierlasiński G., Tazsakowski A. 2013–2022. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) Polski. <http://www.heteroptera.us.edu.pl>. Dostęp: 01.07.2022.
- Gierlasiński G., Chłond D., Tazsakowski A., Lis B. 2019. Zajadkowate (Hemiptera: Heteroptera: Reduviidae) Polski: przegląd systematyczny, rozmieszczenie, klucz do oznaczania. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **13**: 69–92. <http://doi.org/10.5281/zenodo.3555567>
- Gierlasiński G., Lis B., Kaszyca-Tazsakowska N., Tazsakowski A. 2020a. Damsel bugs (Hemiptera: Heteroptera: Nabidae) of Poland: identification key, distribution and bionomy. *Monographs of the Upper Silesian Museum* **17**: 1–100. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4159311>
- Gierlasiński G., Kolago G., Pacuk B., Tazsakowski A., Syrratt M., Regner J., Itczak A., Żóralski R., Rutkowski T., Radzimkiewicz D., Kucza W., Ogłaza B. 2020b. Przyczynek do rozmieszczenia pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) w Polsce – II. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **14**: 53–108. <http://doi.org/10.5281/zenodo.3763843>
- Gierlasiński G., Kolago G., Pacuk B., Tazsakowski A., Syrratt M., Regner J., Żóralski R., Rutkowski T., Kania J., Kucza W., Miłkowski M., Masłowski A. 2021a. Przyczynek do rozmieszczenia pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) w Polsce – III. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **15**: 31–68. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4671971>
- Gierlasiński G., Rutkowski T., Kojder D., Regner J. 2021b. Nowe dane o rozmieszczeniu pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) w Sudetach Zachodnich. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **15**: 71–82. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4739637>
- Gorczyca J. 2004. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera. Tazsakowate – Miridae. Podrodzina: Phyllinae. Klucze do oznaczania owadów Polski, część XVIII, zeszyt 6b. *Polskie Towarzystwo Entomologiczne*, Toruń, 83 ss.

- Gorczyca J. 2007. A catalogue of plant bugs (Heteroptera: Miridae) of Poland. Part I. Subfamilies: Isometopinae, Deraeocorinae, Bryocorinae, Orthotylinae, Phyllinae. *Catalogus faunae Poloniae*, Warszawa, 216 ss.
- Gorczyca J., Herczek A. 2002. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera. Tasznicowate – Miridae. Podrodziny: Isometopinae, Deraeocorinae. *Klucze do oznaczania owadów Polski, część XVIII, zeszyt 6a. Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń*, 31 ss.
- Gorczyca J., Herczek A. 2008. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera. Tasznicowate – Miridae. Podrodziny: Bryocorinae, Orthotylinae. *Klucze do oznaczania owadów Polski, część XVIII, zeszyt 6c. Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń*, 75 ss.
- Gorczyca J., Wolski A. 2011. A catalogue of plant bugs (Heteroptera: Miridae) of Poland. Part II. Subfamily Mirinae. *Catalogus faunae Poloniae, New Series 3*. 172 ss.
- Hedicke H., Michalk O. 1936. Bemerkungen über einige Heteropteren von Bellinchen und seiner Umgebung (Hemiptera). *Markische Tierwelt* **1**: 26–34.
- Jabłońska J. 1964. Gatunki rodziny Cimicidae występujące w Polsce. *Polskie Pismo Entomologiczne* **34**: 185–187.
- Kasproicz A. 1963. Lądowe pluskwiaki różnoskrzydłe (Heteroptera) okolic Poznania. *Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią, Seria C – Zoologia* **12**: 39–63.
- Kondracki J. 2011. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa: 440 ss.
- Korcz A. 1979. Nowy dla Polski gatunek pluskwiaka *Trigonotylus coelestialium* (Kirk.) (Heteroptera, Miridae). *Polskie Pismo Entomologiczne* **49**: 175–183.
- Letzner K. 1880. Über vier seltene schlesische Hemipteren. *Jahres-Bericht der Schlesischen Gessellschaft für Vaterländische Kultur* **1879**: 358.
- Lis B. 1999. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera. Prześwietlikowate – Tingidae. *Klucze do oznaczania owadów Polski, część XVIII, zeszyt 8. Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń*, 66 ss.
- Lis B. 2000. *Dicyphus annulatus* (Wolff) - gatunek pluskwiaka różnoskrzydłego (Hemiptera: Heteroptera: Miridae). *Przegląd Zoologiczny* **44**: 83–84.
- Lis B. 2007. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera. Płaszczycowate – Piesmatidae, smukleńcowate – Berytidae, kowalowate – Pyrrhocoridae. *Klucze do oznaczania owadów Polski, część XVIII, zeszyt 9. Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń*, 33 ss.
- Lis B. 2017. Nowe stanowiska pluskwiaków różnoskrzydłych (Heteroptera) rzadko wykazywanych z Polski. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **11**: 47–50.
- Lis B., Stroiński A., Lis J.A. 2008. Coreoidea: Alydidae, Coreidae, Rhopalidae, Stenocephalidae. *Heteroptera Poloniae* **1**. 157 ss.
- Lis B., Ziaja D., Lis J.A. 2014. Nowe stanowiska strojnicy baldaszkówki *Graphosoma lineatum* (Linnaeus, 1758) (Hemiptera: Heteroptera: Pentatomidae) na Pobrzeżu Bałtyku. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **8**: 35–36.
- Lis J.A. 1989. Shield-bugs of Poland (Heteroptera, Pentatomoidea) – a faunistic review. I. Plataspidae, Thyreocoridae, Scutelleridae and Acanthosomatidae. *Polskie Pismo Entomologiczne* **59**: 27–83.
- Lis J.A. 1990. Shield-bugs of Poland (Heteroptera, Pentatomoidea) – a faunistic review. Pentatomidae. *Roczniki Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Entomologia* **1**: 5–102.
- Lis J.A. 1992. New records of terrestrial bugs (Heteroptera) from the Wolin Island (NW Poland). *Annals of the Upper Silesian Museum, Entomology* **3**: 67–70.
- Lis J.A. 2000. Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera. Tarczówkowate – Pentatomidae. *Klucze do oznaczania owadów Polski, część XVIII, zeszyt 14. Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń*, 72 ss.
- Lis J.A., Gorczyca J. 1991. Terrestrial bugs (Insecta: Heteroptera) new to the Wolin Island. *Annals of the Upper Silesian Museum, Entomology* **2**: 93–102.
- Lis J.A., Lis B. 1994. Nowe dane o lądowych pluskwiakach różnoskrzydłych (Heteroptera) z Pobrzeża Bałtyku. *Acta Entomologica Silesiana* **2**: 4–6.
- Lis J.A., Lis B., Ziaja D.J. 2012. Pentatomoidea. Część 1: Plataspidae, Thyreocoridae, Cydnidae, Acanthosomatidae, Scutelleridae. *Heteroptera Poloniae* **2**, 145 ss.
- Łęgowski D., Lis B. 2008. Nowe dane o lądowych pluskwiakach różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) Półwyspu Helskiego (Pobrzeże Bałtyku). *Opole Scientific Society Nature Journal* **41**: 117–131.
- Mikołajski M. 1962. *Tytthus pygmaeus* (Zett.) – nowy gatunek dla fauny Polski oraz niektóre inne gatunki pluskwiaków (Hemiptera-Heteroptera) nowe dla fauny regionu warmińsko-mazurskiego. *Fragmenta Faunistica* **10**(17): 251–255.
- Péricart J. 1972. Hémiptères, Anthocoridae, Cimicidae et Microphysidae de l'ouest-paléarctique. *Faune de l'Europe et du bassin méditerranéen* **7**, 402 ss.
- Péricart J. 1983. Hémiptères Tingidae euro-méditerranéens. *Faune de France* **69**, 620 ss.
- Péricart J. 1987. Hémiptères Nabidae d'Europe Occidentale et du Marghreb. *Faune de France* **71**, 185 ss.
- Péricart J. 1998a. Hémiptères Lygaeidae Euro-Méditerranéens. Vol. 1. *Faune de France* **84A**, 468 ss.
- Péricart J. 1998b. Hémiptères Lygaeidae Euro-Méditerranéens. Vol. 2. *Faune de France* **84B**, 453 ss.
- Péricart J. 1998c. Hémiptères Lygaeidae Euro-Méditerranéens. Vol. 3. *Faune de France* **84C**, 487 ss.

- Piotrowska H. 1955. Zespoły leśne wyspy Wolina. *Prace Komisji Biologicznej PTPN* **16**(5): 1–168.
- Piotrowska H. 1966. Stosunki geobotaniczne wysp Wolina i południowo-wschodniego Uznamu. *Monographiae Botanicae* **22**, 157ss.
- Schmidt E. 1928. Verzeichnis der pommerschen Wanzen nach dem Material des Pommerschen Museum für Naturkunde. *Abhandlungen und Berichte der Pommerschen Naturforschenden Gesellschaft* **9**: 188–196.
- Schuh R.T., Weirauch C. 2020. True bugs of the world (Hemiptera: Heteroptera): classification and natural history (second edition). Siri Scientific Press, Monograph Series Volume **8**, 800 ss.
- Schumacher F. 1912. Die Rhynchoten-Fauna der Mark Brandenburg III. Fam. Lygaeidae. Pyrrhocoridae. *Berliner Entomologische Zeitschrift* **57**: 27–32.
- Smrczyński S. 1954. Materiały do fauny pluskwiaków (Hemiptera) Polski. *Fragmenta Faunistica* **7**: 1–146.
- Strawiński K. 1966. Materiały do poznania heteropterofauny wrzosowisk. *Polskie Pismo Entomologiczne* **36**: 303–313.
- Wachmann E., Melber A, Deckert J. 2006. Wanzen. Band 1. Dipsocoromorpha, Nepomorpha, Gerromorpha, Leptopodomorpha, Cimicomorpha mit Tingidae, Anthocoridae, Cimicidae und Reduviidae. *Tierwelt Deutschlands* **77**, 263 ss.
- Wachmann E., Melber A, Deckert J. 2007. Wanzen. Band 3. Pentatomomorpha I. Aradidae, Lygaeidae, Piesmatidae, Berytidae, Pyrrhocoridae, Alydidae, Coreidae, Rhopalidae, Stenocephalidae. *Tierwelt Deutschlands* **78**, 272 ss.
- Wagner E. 1941a. Beitrag zur Heteropterenfauna Pommerns. *Dohrniana* **20**: 33–78.
- Wagner E. 1941b. Zwei neue deutsche *Plagiognathus*-Arten (Hem. Miridae). *Stettiner Entomologische Zeitung* **102**: 248–257.
- Wagner E., Weber H. H. 1964. Hémiptères Miridae. *Faune de France* **67**, 591 ss.
- Wieczorek A., Łysko A. 2012. Lichen biota of the Wolin Island (Poland). *Biodiversity: Research and Conservation* **25**: 83–89. <http://doi.org/10.2478/v10119-012-0011-8>
- Wilhelm M., Rusińska A., Stebel A., Górski P., Vončina G., Fojcik B., Rosadziński S., Fudali E., Salachna A., Zubeł R. 2015. Contribution to the bryoflora of the Wolin island (NW Poland). *Steciana* **19**(2): 75–87. <http://doi.org/10.12657/steciana.019.009>
- WolinPN 2022a. Leśne zbiorowiska roślinne. <http://www.wolinpn.pl/index.php?page=25&artykul=16>. Dostęp: 4.02.2022.
- WolinPN 2022b. Wykaz zbiorowisk. <http://www.wolinpn.pl/index.php?page=26&artykul=22>. Dostęp: 4.02.2022.
- Wróblewski A. 1966. Shorebugs (Heteroptera: Saldidae) of Poland. *Polskie Pismo Entomologiczne* **36**: 219–302.
- Żurawlew P., Gierłasiński G. 2020. Nowe dane o pluskwiakach różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) powiatu pleszewskiego (Nizina Wielkopolsko-Kujawska, Polska). *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **14**: 159–169. <http://doi.org/10.5281/zenodo.3979779>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Tabela 1. Wykaz gatunków stwierdzonych dotychczas na wyspie Wolin [**Table 1.** List of species recorded so far on the Wolin island].

Lp. / No.	Gatunek / Species	Nowe dane / New data	Dane literaturowe / Literature data
Acanthosomatidae			
1	<i>Elasmotethus interstinctus</i>	+	+
2	<i>Elasmucha ferrugata</i>	+	
3	<i>Elasmucha grisea</i>	+	+
Alydidae			
4	<i>Alydus calcaratus</i>		+
Anthocoridae			
5	<i>Anthocoris amplicollis</i>		+
6	<i>Anthocoris confusus</i>		+
7	<i>Anthocoris nemorum</i>	+	+
8	<i>Orius minutus</i>	+	+
9	<i>Orius niger</i>	+	+
10	<i>Tetraphleps bicuspis</i>		+
11	<i>Xylocoris galactinus</i>		+

Lp. / No.	Gatunek / Species	Nowe dane / New data	Dane literaturowe / Literature data
Aradidae			
12	<i>Aneurus avenius</i>		+
13	<i>Aradus conspicuus</i>	+	
14	<i>Aradus depressus</i>		+
Berytidae			
15	<i>Gampsocoris punctipes</i>		+
16	<i>Neides tipularius</i>	+	
Cimicidae			
17	<i>Cimex lectularius</i>		+
18	<i>Oeciacus hirundinis</i>		+
Coreidae			
19	<i>Coreus marginatus</i>	+	+
20	<i>Leptoglossus occidentalis</i>		+
21	<i>Syromastus rhombeus</i>	+	
Cydnidae			
22	<i>Legnotus limbosus</i>	+	+
23	<i>Legnotus picipes</i>	+	+
24	<i>Sehirus luctuosus</i>		+
25	<i>Thyreocoris scarabaeoides</i>	+	+
Cymidae			
26	<i>Cymus aurescens</i>	+	+
27	<i>Cymus clavicularis</i>		+
28	<i>Cymus glandicolor</i>		+
29	<i>Cymus melanocephalus</i>	+	+
Geocoridae			
30	<i>Geocoris dispar</i>	+	+
31	<i>Geocoris grylloides</i>	+	+
Lygaeidae			
32	<i>Kleidocerys resedae</i>	+	+
33	<i>Nysius ericae</i>		+
34	<i>Nysius helveticus</i>	+	+
35	<i>Nysius senecionis</i>	+	
36	<i>Nysius thymi</i>	+	+
37	<i>Ortholomus punctipennis</i>	+	+
Miridae			
38	<i>Acetropis carinata</i>	+	+
39	<i>Adelphocoris lineolatus</i>	+	+
40	<i>Adelphocoris quadripunctatus</i>	+	+
41	<i>Adelphocoris reichelii</i>		+
42	<i>Adelphocoris seticornis</i>	+	
43	<i>Adelphocoris ticinensis</i>	+	+
44	<i>Alloeotomus gothicus</i>		+
45	<i>Amblytylus nasutus</i>		+
46	<i>Apolygus lucorum</i>	+	+
47	<i>Blepharidopterus angulatus</i>		+
48	<i>Camptozygum aequale</i>		+
49	<i>Campyloneura virgula</i>	+	
50	<i>Charagochilus gyllenhalii</i>	+	+

Lp. / No.	Gatunek / Species	Nowe dane / New data	Dane literaturowe / Literature data
51	<i>Chlamydatus pulicarius</i>	+	+
52	<i>Chlamydatus pullus</i>	+	+
53	<i>Closterotomus biclavatus</i>	+	
54	<i>Closterotomus norwegicus</i>	+	
55	<i>Criocoris crassicornis</i>	+	+
56	<i>Deraeocoris lutescens</i>	+	
57	<i>Deraeocoris ruber</i>	+	+
58	<i>Deraeocoris scutellaris</i>		+
59	<i>Dicyphus annulatus</i>		+
60	<i>Dicyphus epilobii</i>	+	+
61	<i>Dicyphus globulifer</i>	+	+
62	<i>Europiella albipennis</i>		+
63	<i>Europiella artemisiae</i>	+	+
64	<i>Heterotoma planicornis</i>	+	+
65	<i>Leptopterna dolabrata</i>	+	+
66	<i>Liocoris tripustulatus</i>	+	+
67	<i>Lopus decolor</i>		+
68	<i>Lygocoris pabulinus</i>		+
69	<i>Lygus gemellatus</i>	+	+
70	<i>Lygus pratensis</i>	+	+
71	<i>Lygus rugulipennis</i>	+	+
72	<i>Macrotylus horvathi</i>	+	
73	<i>Mecomma ambulans</i>		+
74	<i>Megacoelum infusum</i>		+
75	<i>Megaloceroea recticornis</i>		+
76	<i>Megalocoleus tanacetii</i>	+	+
77	<i>Monalocoris filicis</i>	+	+
78	<i>Myrmecoris gracilis</i>		+
79	<i>Notostira elongata</i>	+	+
80	<i>Notostira erratica</i>	+	
81	<i>Orthocephalus coriaceus</i>		+
82	<i>Orthocephalus saltator</i>	+	
83	<i>Orthonotus rufifrons</i>	+	
84	<i>Orthops basalis</i>	+	
85	<i>Orthops campestris</i>		+
86	<i>Orthops kalmii</i>	+	+
87	<i>Orthotylus flavosparsus</i>	+	
88	<i>Orthotylus marginalis</i>		+
89	<i>Phytocoris insignis</i>		+
90	<i>Phytocoris populi</i>		+
91	<i>Phytocoris varipes</i>	+	+
92	<i>Pilophorus cinnamopterus</i>	+	
93	<i>Pilophorus clavatus</i>	+	+
94	<i>Placochilus seladonicus</i>		+
95	<i>Plagiognathus arbustorum</i>	+	+
96	<i>Plagiognathus chrysanthemi</i>	+	+
97	<i>Polymerus nigrita</i>	+	
98	<i>Polymerus palustris</i>	+	

Lp. / No.	Gatunek / Species	Nowe dane / New data	Dane literaturowe / Literature data
99	<i>Polymerus unifasciatus</i>	+	+
100	<i>Psallus haematodes</i>		+
101	<i>Psallus salicis</i>		+
102	<i>Stenodema calcarata</i>	+	+
103	<i>Stenodema laevigata</i>	+	+
104	<i>Stenodema virens</i>		+
105	<i>Stenotus binotatus</i>		+
106	<i>Teratocoris paludum</i>		+
107	<i>Trigonotylus caelestialium</i>	+	+
108	<i>Trigonotylus pulchellus</i>		+
Nabidae			
109	<i>Himacerus apterus</i>	+	+
110	<i>Himacerus boops</i>		+
111	<i>Himacerus major</i>		+
112	<i>Himacerus mirmicoides</i>	+	+
113	<i>Nabis brevis</i>	+	
114	<i>Nabis ferus</i>		+
115	<i>Nabis flavomarginatus</i>	+	+
116	<i>Nabis limbatus</i>	+	+
117	<i>Nabis pseudoferus</i>	+	+
118	<i>Nabis rugosus</i>	+	+
119	<i>Prostemma guttula</i>	+	
Oxycarenidae			
120	<i>Metopoplax origani</i>	+	
Pentatomidae			
121	<i>Aelia acuminata</i>	+	+
122	<i>Carpocoris fuscispinus</i>	+	+
123	<i>Carpocoris purpureipennis</i>	+	+
124	<i>Dolycoris baccarum</i>	+	+
125	<i>Eurydema dominulus</i>		+
126	<i>Eurydema oleracea</i>	+	+
127	<i>Eysarcoris aeneus</i>	+	+
128	<i>Graphosoma italicum</i>	+	+
129	<i>Neottiglossa pusilla</i>	+	+
130	<i>Palomena prasina</i>	+	+
131	<i>Palomena viridissima</i>	+	
132	<i>Peribalus strictus</i>	+	+
133	<i>Picromerus bidens</i>		+
134	<i>Piezodorus lituratus</i>	+	+
135	<i>Pinthaeus sanguinipes</i>	+	
136	<i>Sciocoris cursitans</i>	+	+
137	<i>Zicrona caerulea</i>		+
Piesmatidae			
138	<i>Piesma capitatum</i>		+
139	<i>Piesma maculatum</i>		+
Pyrrhocoridae			
140	<i>Pyrrhocoris apterus</i>	+	+

Lp. / No.	Gatunek / Species	Nowe dane / New data	Dane literaturowe / Literature data
Reduviidae			
141	<i>Coranus subapterus</i>	+	
Rhopalidae			
142	<i>Brachycarenum tigrinus</i>	+	+
143	<i>Chorosoma schillingii</i>	+	+
144	<i>Corizus hyoscyami</i>	+	+
145	<i>Myrmus miriformis</i>	+	+
146	<i>Rhopalus maculatus</i>	+	
147	<i>Rhopalus parumpunctatus</i>	+	+
148	<i>Rhopalus subrufus</i>	+	
149	<i>Stictopleurus abutilon</i>	+	+
150	<i>Stictopleurus punctatonervosus</i>	+	
Rhyparochromidae			
151	<i>Emblethis verbasci</i>	+	+
152	<i>Eremocoris abietis</i>	+	
153	<i>Eremocoris plebejus</i>		+
154	<i>Gonianotus marginepunctatus</i>		+
155	<i>Macrodema microptera</i>		+
156	<i>Megalonotus chiragra</i>		+
157	<i>Megalonotus praetextatus</i>	+	
158	<i>Megalonotus sabulicola</i>	+	
159	<i>Pachybrachius fracticollis</i>	+	+
160	<i>Pachybrachius luridus</i>		+
161	<i>Peritrechus geniculatus</i>	+	+
162	<i>Pionosomus varius</i>	+	
163	<i>Rhyparochromus pini</i>	+	+
164	<i>Scolopostethus affinis</i>	+	
165	<i>Scolopostethus pictus</i>	+	
166	<i>Scolopostethus thomsoni</i>	+	+
167	<i>Sphragisticus nebulosus</i>	+	
168	<i>Stygnocoris rusticus</i>		+
169	<i>Stygnocoris sabulosus</i>	+	
170	<i>Taphropeltus contractus</i>	+	
171	<i>Trapezonotus arenarius</i>	+	+
172	<i>Trapezonotus dispar</i>	+	
173	<i>Xanthochilus quadratus</i>	+	
Saldidae			
174	<i>Chartoscirta cincta</i>		+
175	<i>Chartoscirta elegantula</i>		+
176	<i>Salda littoralis</i>		+
177	<i>Saldula pallipes</i>		+
178	<i>Saldula pilosella</i>		+
179	<i>Saldula saltatoria</i>		+
Scutelleridae			
180	<i>Eurygaster maura</i>	+	+
181	<i>Eurygaster testudinaria</i>	+	+
182	<i>Phimodera humeralis</i>		+

Lp. / No.	Gatunek / Species	Nowe dane / New data	Dane literaturowe / Literature data
Tingidae			
183	<i>Acalypta parvula</i>		+
184	<i>Dictyla convergens</i>		+
185	<i>Dictyla echii</i>	+	+
186	<i>Kalama tricornis</i>		+
187	<i>Tingis ampliata</i>	+	+

SUMMARY

New data on the occurrence of terrestrial true-bugs (Hemiptera: Heteroptera) in the Wolin Island

The Heteroptera fauna of Wolin Island is poorly known. In the present study, we have used the museum specimens stored in the Natural History Collections (Faculty of Biology, Adam Mickiewicz University in Poznań), collected in the 1950s by Prof. Jarosław Urbański, Prof. Jan Rafalski and Dr. Jadwiga Kaczmarek, the eminent scientists from the University of Poznań (since 1955 – the Adam Mickiewicz University in Poznań). These data were supplemented by data obtained during the research conducted by the authors in 2021. As a result, 39 taxa new to Wolin Island were discovered. The present state of knowledge on the distribution of Heteroptera species on this island was summarized. At present, 187 species is known from this area.

Otrzymano (received): 6 February 2022

Zaakceptowano (accepted): 11 July 2022